

KARTA MODUŁU / KARTA PRZEDMIOTU

Kod modułu	
Nazwa modułu	Sterowniki programowalne
Nazwa modułu w języku angielskim	Programmable Controllers
Obowiązuje od roku akademickiego	2012/2013 2013/14

A. USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	Energetyka
Poziom kształcenia	I stopień
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Stacjonarne
Specjalność	Energetyka Odnawialna i Elektroenergetyka
Jednostka prowadząca moduł	Katedra Urządzeń i Systemów Automatyki
Koordynator modułu	Prof. dr hab. inż. Wciślik Mirosław
Zatwierdził:	

B. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	przedmiot kierunkowy
Status modułu	obieralny
Język prowadzenia zajęć	polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	semestr VII
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim	semestr letni
Wymagania wstępne	Podstawy automatyki, Elektronika
Egzamin	nie
Liczba punktów ECTS	4 (5)

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
w semestrze	30		30		

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Cel modułu	Celem modułu jest zapoznanie studentów z zasadami tworzenia modeli układów dynamicznych spotykanych w energetyce, automatyce i energoelektronice, realizacją ich w systemie MATLAB-Simulink i prowadzenie badań symulacyjnych tych modeli oraz opanowanie sporządzania reprezentacji graficznych wyników symulacyjnych. (3-4 linijki)
-------------------	--

Symbol efektu	Efekty kształcenia	Forma prowadzenia zajęć (w/c/l/p/inne)	odniesienie do efektów kierunkowych	odniesienie do efektów obszarowych
W_01	Student posiada wiedzę na temat budowy sterownika PLC, zna podstawy języka programowania drabinkowego oraz strukturę programu PLC. Posiada elementarną wiedzę dotyczącą podstawowych układów kombinacyjnych, układów uzależnień czasowych i bloków licznikowych.	W/I	K_W01 K_W04 K_W08 K_W09 K_W29	T1A_W04
W_02	Student zna zasady tworzenia prostych układów sterowania oraz wie jak zrealizować układy obliczeń na liczbach całkowitych oraz zmiennie - przecinkowych. Posiada wiedzę jak tworzyć układy sterowania sekwencyjnego.	W/I	K_W01 K_W04 K_W08 K_W09 K_W29	T1A_W04
W_03	Ma wiedzę na temat stosowania bloków danych, tworzenia prostych interfejsów człowiek-maszyna oraz zna podstawy obsługi komunikacji.	W/I	K_W08 K_W09 K_W29	T1A_W04
U_01	Student umie tworzyć proste układy kombinacyjne. Generować przebiegi o zadanej charakterystyce oraz zaprezentować je na panelu operatorskim HMI	W/I	K_U01 K_U02	T1A_U09
U_02	Student potrafi zrealizować układy regulacji ciągłej i nieciągłej oraz sterowanie sekwencyjne.	W/I	K_U03 K_U04	T1A_U08
U_03	Student umie zrealizować komunikację przy użyciu sterownika i wymieniać pakiety danych.	W/I	K_U03 K_U04	T1A_U08
U_04	Student potrafi zaprezentować w formie ustnej i pisemnej zagadnienia z dziedziny programowania sterowników PLC	W/I	K_U03 K_U04	T1A_U03 T1A_U04
K_01	Student umie współdziałać w grupie w celu realizacji otrzymanych zadań.	W/I	K_K02 K_K03	T1A_K02
K_02	Ma świadomość powiązań wiedzy i praktyki wpływu rozwiązań przemysłowych układów automatyki na pracę układów energetyki	W/I	K_K04 K_K07	T1A_K02

Treści kształcenia:

1. Treści kształcenia w zakresie wykładu

Nr wykładu	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1	System sterowania: zadania, hierarchia, realizacje, niezawodność. Technologie realizacji sterowań. Struktura programu cyfrowego urządzenia sterującego - podstawowe bloki. Budowa programowalnego cyfrowego systemu sterowania.	W_01
2,3	Sterowniki programowalne (PLC) –budowa sterownika na przykładzie sterowników Siemens S7-1200. Układy we-wy sterowników. Proces projektowania układu sterowania wykorzystującego sterownik PLC. Organizacja programów obsługi sterowników PLC.	W_01
4,5	Ogólna struktura układu sterowania logicznego. Rodzaje zmiennych i pamięci sterownika PLC. Organizacja pamięci. Formaty zmiennych rejestrowych. Języki programowania sterowników PLC standardu 1131-3. Schematy drabinkowe – LAD i schematy funkcyjne - FBD.	W_01
5,6	Podstawy algebry Boole'a. Układy kombinacyjne. Elementy stykowe statyczne i odpowiadające im bloki funkcyjne. Elementy stykowe dynamiczne sterownika S-7. Przerzutniki w sterownikach PLC.	W_01
7,8	Układy porównujące. Podstawowe układy liczników programowych w sterownikach PLC. Podstawowe człony czasowe. Realizacja typowych uzależnień czasowych.	W_01
9,10	Operacje algebraiczne, logiczne, konwersji, przetwarzania oraz filtracji. Obsługa wejść analogowych –przetwarzanie sygnałów. Realizacja prostych regulatorów nieliniowych.	W_02
11,12	Podstawy język programowania schematów sekwencyjnych – SFC. Realizacja podstawowych bloków SFC z wykorzystaniem elementów stykowych i blokowych. Przykłady sterowania sekwencyjnego w języku SFC.	W_02
13	Komunikacja w sterownikach programowalnych. .	W_03
14	Bloki organizacji programu – wprowadzanie i edycja tych bloków. Realizacja prostych układów dynamicznych: integratora, filtru.	W_03
15.	Kolokwium zaliczeniowe	U_04

2. Treści kształcenia w zakresie zadań laboratoryjnych

Nr zajęć lab.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1	Wprowadzenie do środowiska programowania PLC, zapoznanie z narzędziami do programowania sterownika i panelu operatorskiego HMI. Logika bitowa, elementy stykowe, układy kombinacyjne.	U_01 K_01
2	Programowanie układów z pamięcią, liczników, układów czasowych sterownika. Wykorzystanie elementów porównujących oraz przerzutników.	U_01 K_01
3	Programowanie układów kombinacyjnych – metody rejestrowe, metoda SFC	U_02 K_01
4	Realizacja nieciągłych układów regulacji, regulator dwustanowy z histerezą	U_02 K_01
5	Realizacja podstawowych układów dynamicznych operujących w czasie rzeczywistym	U_02 K_01
6	Programowanie układów regulacji ciągłej, realizacja regulatora PID	U_02 K_01
7	Komunikacja sterowników PLC, elementy sieci przemysłowych	U_03 K_01
8	Dyskusja nad sprawozdaniami i zaliczenie.	U_04

Metody sprawdzania efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia <i>(sposób sprawdzenia, w tym dla umiejętności – odwołanie do konkretnych zadań projektowych, laboratoryjnych, itp.)</i>
W_01	Kolokwium
W_02	Kolokwium
W_03	Kolokwium
U_01	Sprawozdanie z laboratoriów
U_02	Sprawozdanie z laboratoriów
U_03	Sprawozdanie z laboratoriów
U_04	Kolokwium, dyskusja nad sprawozdaniami z laboratoriów.
K_01	Praca w czasie laboratoriów 1-7 i przygotowanie sprawozdań.

C. NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS		
	Rodzaj aktywności	obciążenie studenta
1	Udział w wykładach	30
2	Udział w ćwiczeniach	
3	Udział w laboratoriach	30
4	Udział w konsultacjach (2-3 razy w semestrze)	1
5	Udział w zajęciach projektowych	
6	Konsultacje projektowe	
7	Udział w egzaminie	
8		
9	Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	61 <i>(suma)</i>
10	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	2,44
11	Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	8
12	Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	
13	Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	8
14	Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów	8
15	Wykonanie sprawozdań	8
15	Przygotowanie do kolokwium końcowego z laboratorium	7
17	Wykonanie projektu lub dokumentacji	
18	Przygotowanie do egzaminu	
19		
20	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	39 h <i>(suma)</i>
21	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	1,56
22	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 h
23	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	4
24	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym <i>Suma godzin związanych z zajęciami praktycznymi</i>	50
25	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	2,0

D. LITERATURA

Wykaz literatury	<ol style="list-style-type: none"> Legierski T. i inni : Programowanie sterowników PLC, Wyd. Jacka Skalbmierskiego, Gliwice 1998, Kamiński K.: Programowanie w Step7 Microwin, ISBN 83-923756-0-2, wyd.3,2006 Kasprzyk J.: Programowanie sterowników przemysłowych, PWN, Warszawa 2005 SIEMENS: SIMATIC S7-1200, Podręcznik wyd. Siemens, Warszawa 2010
Witryna WWW modułu/przedmiotu	http://www.tu.kielce.pl/wydzial-elektrotechniki-automatyki-i-informatyki/katalog-ects/energetyka/